

PROGRAM FAALİYET ADI: Tarımsal Eğitim, Yayım, Yayın ve Danışmanlık Faaliyetleri

- **Tarımsal Eğitim ve Yayımı Geliştirme Projesi (EYDB)**

Çiftçi Eğitimi ve Yayım:

Çiftçi eğitim ve yayım faaliyetlerinin amacı; tarımsal üretimi verimli ve sürdürülebilir kılmak için ürün kalitesi ve standardını yükseltmek, çiftçilerin bilgi, beceri ve gelirlerini artırmaktır. Miktar ve kalite olarak üretimde arzu edilen en üst seviyeye ulaşarak çiftçilerimizin gelir düzeylerini yükseltmek, çiftçilerimizin bilgi ve becerilerini artırarak tarımda sürdürülebilirliği temin etmek amacıyla eğitim ve yayım hizmeti verilmektedir. Bu hizmetin çoğulcu katılımı, ilgili tüm paydaşların görüş ve önerilerinin alınarak yürütülmesini sağlamak, faaliyetlerin zamanında, çiftçi ihtiyaçlarına uygun, uygulamalı olarak, yerinde, en uygun sürede yapılmasını temin etmek amacıyla eğitim ve yayım iş birliği protokolleri hazırlanmakta ve uygulamaya konulmaktadır. İllerimizde yaşanan tarımsal sorunların nedenlerini tüm paydaşlarla birlikte ortaya koyarak, sorunları çözmek amacıyla, analiz sonuçlarına göre eğitim ve yayım faaliyetlerini planlayıp il yayım programları oluşturulmaktadır. Bakanlığımız il/ilçe tarım ve orman müdürlükleri tarafından uygun yayım teknikleri kullanılarak il yayım programları kapsamında çiftçilere/üreticilere yönelik, çiftçi inceleme gezileri, teşvik müsabakaları, sergiler, konferanslar, paneller, çiftçi kursları, çiftçi toplantıları, demonstrasyonlar ve tarla günleri düzenlenmekte, kitle yayım vasıtaları üretilmektedir. 2023 yılında il yayım faaliyetleri kapsamında **55.010 faaliyet** düzenlenmiş olup, **1.552.250 kişi** katılım sağlamıştır.

Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması Yenilik Yayım Projeleri:

Tarımsal yeniliklerden çiftçilerimizin ve diğer yararlanıcıların (hedef kitlenin) haberdar edilmesi ve yeniliklerin çiftçi şartlarında yaygınlaştırılması, araştırma-yayım ve çiftçi bağının güçlendirilmesi ve elektronik paylaşım sistemleri ile Ar-Ge sonuçlarının çiftçilere ve diğer yararlanıcılara ulaştırılması amacıyla oluşturulan tarımsal yenilik bilgi sistemi kapsamında eğitim, yayım ve yayın faaliyetleri düzenlenmiştir. Tarımsal yeniliklerin yaygınlaştırılması amacıyla 2012 yılından 2023 yılı sonuna kadar araştırma enstitüsü ve il müdürlükleri iş birliği ile çeşitli tarımsal konularda (tescil edilen buğday, mısır, tritikale, yulaf, haşhaş, aspir, yerfıstığı, yem bitkileri çeşitleri, biyolojik mücadele vb.) yürütülen yenilik yayım projeleri sayısı 225'e ulaşmıştır. 2023 yılında Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması Yayım Projeleri kapsamında gerçekleşen **537 faaliyete toplam 4285 kişi** katılmış olup, hedef kitlelere yönelik olarak **6.472 adet** basılı ve görüntülü yayın dağıtılmıştır.

Tarımsal Yeniliklerin Elektronik Ortamda Paylaşılması:

Bakanlığımız Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri tarafından geliştirilen tarımsal yenilikler İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görev yapan personele ve ilde tarımsal danışmanlık yetki belgesine sahip olan tarım danışmanlarına elektronik posta yoluyla ulaştırılmaktadır. Bu amaçla 2023 yılında 42 Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından 242 adet sonuçlandırılan araştırma projesine ait bilgiler ile 25 Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından 64 adet tescil ettirilen yeni çeşitlere ait bilgiler İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görev yapan yayım personeli ve tarımsal danışmanlık desteklemesi kapsamında hizmet sunan kurumlardaki tarım danışmanları olmak üzere toplam **19.381 kişi** ile paylaşılmıştır.

İklim Değişikliği, Kuraklık ve Sulamanın Etkinliğinin Artırılması:

İklim değişikliği ve kuraklık ekseninde sulamanın etkinliğinin artırılması amacıyla çiftçilere ve potansiyel çiftçi kitlelerine yönelik olarak eğitim ve yayım faaliyetleri düzenlenmektedir. Düzenlenen faaliyetlerde basınçlı sulama sistemleri, su hasadı, yenilenebilir enerji kaynaklarının sulamada kullanımı ve dijital teknolojinin sulamayla bütünleşmesi konularına ağırlık verilmektedir. Gerçekleştirilen faaliyetler sayesinde suyu etkin ve verimli kullanan yöntemleri uygulayan çiftçi sayısı artırılmakta ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımına önemli katkılar sağlanmaktadır. Bu amaçla "Basınçlı Sulama Sistemleri" ve "Etkin ve Verimli Sulama Sistemleri" olmak üzere iki farklı eğitim programı hazırlanmıştır. Hazırlanan eğitim programları MEB tarafından da onaylanarak mesleki ve teknik eğitim programları arasında yerini almıştır. Söz konusu eğitimlere **2023 yılında 29 ilimizde 1007 çiftçi** katılarak sertifika almıştır. Eğitimlerle birlikte teknik inceleme gezileri de düzenlenmiştir. Bu sayede çiftçiler üniversitelerin, eğitim merkezlerinin ve çeşitli araştırma kuruluşlarının uygulama alanlarını ve sulama ekipmanları üreten firmaların üretim tesislerini inceleme olanağı bulmuşlar ve su hasadı, toprak altı damla sulama sistemleri, güneş enerjisinin sulama sistemlerinde kullanımı, kapalı drenaj sistemleri, seralarda sulama teknikleri ve akıllı sulama sistemleriyle ilgili uygulamaları yerinde görmüşlerdir. Ayrıca panel, çiftçi inceleme gezileri, teknik geziler, seminer ve tarla günü etkinlikleri organize edilmiş olup çiftçilerin konu uzmanları ve akademisyenlerle uygulamada karşılaştıkları sorunları birebir konuşma ve bu sorunlara çözüm alternatifleri geliştirme olanağı bulmuşları sağlanmıştır. Belirtilen yayım etkinliklerine **752 çiftçi** katılmıştır.

DSİ Genel Müdürlüğü İle Eğitim İş Birliği:

DSİ Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü ve Dünya Bankasının finanse ettiği "Türkiye Sulama Modernizasyonu Projesi" kapsamında gerçekleştirilecek eğitim ve yayım faaliyetlerinin çerçevesinin belirlenmesi amacıyla 23 Ağustos 2023 tarihinde DSİ Genel Müdürlüğü ile Başkanlığımız arasında eğitim iş birliği protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında proje alanında bulunan Isparta-Atabey, Konya-İvriz Sol Sahil ve Yıldızlı, Manisa Bağ ve Yozgat Boğazlıyan Sulama Birliklerine üye çiftçilere yönelik olarak üç yıl süreyle "Sulama Sistemlerinin Planlanması ve İşletilmesi" alanında eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bu amaçla uygulama ağırlıklı olarak Adana/Tayem ile Söke/Tayem'de gerçekleştirilen **23 eğitime 480 çiftçi** katılmıştır.

Süt ve Sağım Hijyeni:

Bakanlığımız stratejik hedefleri doğrultusunda ve gıda güvenilirliliğinin artırılması çerçevesinde alan uzmanlarınca gerçekleştirilen "Süt Hijyeni ve Süt Sığırlarında Sağım Hijyeni ve Sanitasyon" konulu çiftçi eğitimleri ile ilgili faaliyetler yürütülmektedir. Söz konusu eğitimler sonucunda eğitime katılan üreticilere yönelik etki analiz yapılmaktadır. Etki analizi, yapılan bir projenin, bir uygulamanın veya bir eğitimin etkisini ölçmeye yönelik çalışmadır. Bu çalışmanın amacı, yapılacak proje, uygulama veya eğitimlerin yararlanıcı kitle üzerinde bir katkısının olup olmadığını, olduysa nasıl ve ne oranda olduğunu tespit etmektir.

Gıda güvenilirliliği kapsamında, süt arzında yer alan çiftçiler başta olmak üzere; üreticiden alınan çiğ sütün ilgili mevzuatlar çerçevesinde işletmeye nakledilerek depolanmasına kadar

olan süreçte yer alan kişilere yönelik eğitimlere öncelik verilmiştir. 2023 yılında düzenlenen 72 Süt ve Sağım Hijyeni konulu eğitimlerde, 557'si kadın, 974'ü erkek olmak üzere toplam **1531 kişiye katılım belgesi** verilmiştir.

Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan "Süt Hijyeni ve süt Sığırlarında Sağım Hijyeni ve Sanitasyon" projesi 2016 yılından itibaren planlanarak yürütölmektedir.

Proje Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol kapsamında modöler eğitimler yapılarak eğitim sonunda üreticilerimize kurs bitirme belgeleri üreticilerimize verilmektedir.

Projedeki amaç; kırsal kesimde genelde 20 baş altında olan çiftçilerimize sağım öncesi ve sağım sonrası yapılacakların anlatılması, kişisel temizliğe önemi vurgulanması, Ahır ve ağıl temizliğinin öneminin kavratılması, sağılan temiz sütün korunması, sütün muhafaza şartlarının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

Sağımda kullanılacak meme daldırma kabı ile meme dezenfektanlarının kullanımının öğretilmesi, makineli sağımda kullanılan makinelerin bakımı, vakum ayarları, vakum pompalarının kontrollerinin nasıl yapıldıkları uygulamalı olarak gösterilmesi,

Bakanlığımız ve Süttaş AŞ ile yapılan protokol kapsamında; Hayvan barınaklarının planlanması, hayvan bakım ve beslenmesi, koruyucu hekimlik, kritik kontrol noktalarının tespiti ve iyileştirilmesi, süt sağım hijyeni ve sanitasyon, kaliteli süt üretimi, hayvan hastalıkları, sürü yönetimi ve pedigri, yem bitkisi üretimi, rasyon hazırlama konularında kişilerin eğitilmeleri ve verilen eğitimlerin kursiyerler tarafından kendi işletmelerinde uygulanmasına ve yenilikçi üreticilerin yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımız ile SÜTAŞ A.Ş arasında yapılan protokol ile panellerimizde panelist olarak Süttaş temsilcilerinin katılımları sağlanarak, Süttaş üretim modelleri, hayvanların ahır ve ağıl şartları, sütün depolanması ürün haline getirilmesi ve Süttaş'ın tanıtılması ile katılımcılara bilgi verilmektedir. Projemizde aile işletmeciliği yapan küçük çiftçilerimizin Süttaş A.Ş'nin eğitim merkezlerinde 3'er günlük eğitimlerine katılmaları sağlanacaktır.

13 ilimizde yapılan panel ve çiftçi toplantılarımızda **1203 kişiye katılım belgesi** verilmiş ve bu çiftçilerimize sağım seti hediye edilmiştir. Toplam panellerimize **2181 kişi** katılım sağlamıştır.

Tarımda Tasarruflu Su Kullanımı:

Eğitim ve Yayım Dairesi Başkanlığınca "Tarımda Tasarruflu Su Kullanımı" programı kapsamında düzenlenen eğitimlerde iklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki olumsuz etkilerini minimize etmek için; su kıtlığı, taşkın veya kuraklık gibi temel sorunların bertaraf edilmesinde suyun ve su kaynaklarının yönetimi, basınçlı sulama sistemlerinin kullanımı, sulama altyapısının geliştirilmesinin yanında etkin su kullanımı, yenilenebilir enerji kaynaklarının sulamada kullanımı, bilişim ve uzaktan algılama ile suyu izleme, toprak ve çevre koruma konularında çiftçilere eğitimler verilmiştir. Çiftçilere yönelik bu eğitimler yüz yüze, panel ve sempozyum şeklinde verilmektedir. 2023 yılında 60 ilimizde gerçekleştirilen **111 eğitim faaliyetine toplam 4646 çiftçi** katılmıştır.

MEB İş Birliği Protokolü Kapsamında Yürütölen Çiftçi Kursları

Bu Protokol ile genç ve kadın çiftçiler öncelikli olmak üzere çiftçilere gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak, onları yaşadıkları ortamda tarımsal yayım sisteminin gönüllü uygulayıcıları haline getirmek, genç, dinamik, yeniliklere açık, üretimin içinde yaşayan çiftçilerden oluşan geniş bir yayım alt yapısı oluşturmak, öğrenmiş oldukları bilgi ve becerileri diğer çiftçilere aktarmalarını sağlamak, modern üretimin gereklerini yerine getiren kişilerin yetiştirilmesi ve bilinçlendirilmesi sayesinde kırsal göçün önlenmesi amaçlanmaktadır.

Eğitimler Millî Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü modöler eğitim

programlarına uygun olarak bu programda belirtilen saat ve konu başlıklarında yapılmaktadır.

2023 yılında İl/İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüklerinde **368 çiftçi kursuna yapılmış ve 9.725 kişiye** katılım belgesi verilmiştir.

Söz konusu çiftçi kursları içerisinde istihdama yönelik olarak yürütülen Sürü Yönetimi Elemanı Benim kursu yürütülmektedir.

Bu kursun amacı; "sürü yönetimi elemanı" veya sürü yönetimi elemanı olmaya aday kişilere koyun ağılı ve keçi barınağı kurabilme, koyun ve keçi ırkını seçebilme, küçükbaş hayvanlarını besleme ve bakımını yapabilme, çoğaltabilme, yetiştirme, bulaşıcı ve hayvan hastalıklarına karşı koruyabilme ve mücadele edebilme, biyogüvenlik uygulamalarına hâkim olma, sağım yapabilme yeteneğini kazandırmaktır

2023 yılında düzenlenen Sürü Yönetimi Elemanı Projesi kapsamında **68 çiftçi kursu yapılmış 1.769 kişiye** katılım belgesi verilmiştir.

Kooperatifçilik Eğitimleri:

Tarımsal amaçlı kooperatiflerin daha verimli bir şekilde faaliyet göstererek ortaklarına ve çevreye yararlı olabilmeleri için kooperatiflerde görevli yöneticilerin başarıya ulaşmasını sağlamak, tespit edilen noksanlıkları gidermek, yeni başlayan yöneticilere kooperatifin işleyişi ve bunlarla ilgili kanun ana sözleşme ve diğer mevzuatı öğretmek, çiftçilerin üyesi oldukları kooperatifin nasıl kurulacağı, kooperatifin kendilerine ne şekilde faydalı olacağı, nasıl bilinçli bir üye olunacağı, kredi verilen kooperatif ortağı çiftçilere projeye göre ahır yapımı, rasyon hazırlama, bakım, beslenme, sağım teknikleri, hijyenik şartlar, hastalıklar, yem bitkileri yetiştiriciliği, pedigrisi, sera, serada sebze yetiştiriciliği, sebze hastalık ve zararlıları, arıcılık vs. konularda İl Müdürlüklerimiz tarafından; kooperatif yöneticileri ve ortaklarına söz konusu eğitimler verilmektedir. Tarımsal amaçlı kooperatifçilik konusunda ilerleme kaydedilmektedir. Bu konuda eğitilen çiftçilerin bilinçlenme seviyeleri artmıştır. Kooperatifçilik Yayım Faaliyetleri kapsamında düzenlenen **453 faaliyete toplam 11.852 kişi** katılım sağlanmıştır.

Eİ Sanatları Eğitim Hizmetleri (EYDB)

Bakanlığımıza bağlı Kastamonu, Bilecik, Düzce, Elazığ, Sivas, Mersin/Silifke illerinde faaliyet gösteren 6 Eİ Sanatları Eğitim Merkezi Müdürlüğü bulunmaktadır. Müdürlüklerde; Ahşap Doğrama Montaj Elemanı, Mekikli Dokuma Yapma, Ahşap Montaj Elemanı, Elde Türk İşlemeleri, Resim Sanat Eğitimi, Filografi Tekniği, Elde Antep İşi, Guaj Boya Resim, Halı-kilim, Yöresel Bez Dokumacılığı, Ahşap oymacılığı, Atölyecilik ve Mozaik Eskitme, Tezhip, Ahşap Kakmacısı, Ahşap Hediyelik Eşya Yapımı, Ahşap Yakma Teknikleri, Sedef İşlemeciliği, Keçe Yapımı, Sanat ve Tasarım, Sedef Kakma, Kumaş Abajur Yapımı, Düz Kirkitli Dokuma, Aşçı Çırağı, Ev Yemekleri Hazırlama, Yiyecek İçecek Hazırlama, Takı Yapımı, Ebru, Dekoratif Ev Tekstili, Kadın Üst Giysileri Dikimi, Basit Nakış Teknikleri, Makrome Örgü Yapma, Geleneksel Eİ Nakışı, Ahşap İskelet CNC Operatörü, Dekoratif Ahşap Süsleme, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Düz Dikiş Makineci, Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama, Tel Kıрма, Yatak Odası Tekstili Hazırlama, Sıhhi Tesisat konularında iâşe ve ibateleri Bakanlığımızca karşılanmaktadır. 14-24 yaş arasında kırsal alanda yaşayan dezavantajlı kız ve erkek gençler katılmaktadır. Bu eğitimlerde üst yaş sınırı olmaksızın yaygın eğitim verilebilmektedir.

2023 yılında 6 Eİ Sanatları Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde **185 kurs** açılmıştır. Bu kurslara katılan ve %93'ü kadın olan 2.229 kursiyer, %7'si erkek olan 165 kursiyer olmak üzere toplam **2.394 kursiyer** eğitim görerek sertifika almıştır.

Bakanlık Hizmet İçi Eğitim Merkezi Müdürlükleri

Bakanlığa bağlı 3 Hizmet İçi Eğitim Merkezinde 2023 yılında yapılan faaliyetler;

Ankara/UTEM, 2023 yılında açılan **21 hizmet içi kursuna 315 kursiyer** katılmıştır.

Adana/TAYEM, 2023 yılında açılan **19 hizmet içi kursuna 268 kursiyer** katılmıştır.

Çiftçilere yönelik gerçekleştirilen **26 eğitim kursuna 502** ifti katıldı.

Söke/TAYEM, 2023 yılında açılan **19 hizmet içi kursuna 339** kursiyer katılmıştır.

Çiftçilere yönelik gerçekleştirilen **38 eğitim kursuna 932** ifti katıldı.